KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Września. — Rok 1840. Piątek.

№ 247.

Jutro, Ś. Januarjusz. Dziś ostatnia Kwadra.

W kościele XX. *Dominikanów* w przyszłą Niedzielę, iako w oktawę Podwyższenia Ś. Krzyża, odbywać się będzie Nabożeństwo z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z kazaniami i procesjami. — Rada Administracyjna Kr: postanowiła, iż w mieście *Wyśmierzycach* w Gub: Sandom:, w miejsce 2ch 14sto-dniowych iarmarków, ma być zaprowadzonych z początkiem 1841 r. 6 nowych iednodniowych iarmarków: na bydło, konie, owce, trzodę chlewną, wszelkiego rodzaiu produkty, wyroby i towary tak kraiowe, iako i zagraniczne, a to w dni następuiące: W 1szy poniedziałek po ś. *Antonim* w Stycz:, po ś. *Grzegorzu*, po ś. *Janie Nepo:*, po ś. *Małgorzacie*, po ś. *Tekli*, po ś *Łazarzu*. — JW. Stefan Hrabia *Grabowski* Członek Rady Państwa, wyiechał w Gubernję Grodzieńską. — W dniach 2/14 i 3/15 b. m. odbył się popis publiczny Uczniów *Szkoły Rabinów* i Nauczycieli, w obec JJWW. i WW. *Lewockiego* Wizytatora Jeneralnego Szkół w Królestwie, Dyrektora Gimna: Warszaw:, Członków Komitetu Examinacyjnego, Rabina Warsza: i wielu światłych Członków Gminy Izraelitów tutejszych. Uczniowie słuchani byli z nauki religji, talmudu, wykładu Biblji, ięzyków: hebrajskiego, rossyjskiego, polskiego i niemieckiego, tudzież matematyki, zoologji, botaniki, mineralogji, fizyki, chemji, historji i ieografji. Po ukończeniu examinu i odczytaniu promocji, Wizytator Jeneralny *Lewocki* rozdawał Uczniom celuiącym w naukach, nagrody i listy pochwalne; a Uczniom, którzy opuszczaią Instytut, świadectwa z ukończonych nauk. Poczem w Synagodze w gmachu szkolnym urządzonej w obec znakomitych Osób wyż wymienionych, odbytem zostało Nabożeństwo, za pomyślność Najiaśniejszego miłościwie nam Panuiącego MONARCHY i dostojnych Urzędników kraiu, którym Izraelici tyle winni wdzięczności za troskliwą opiekę i ukształcenie moralne, do którego dobroczynny Rząd tak usilnie dąży. Przy Nabożeństwie Uczniowie odśpiewali hymn dziękczynny, Kantatę: „BOŻE CESARZA chroń" w ięzyku polskim i rossyjskim, tudzież Allelnia, ułożone na 4ry głosy przez Nauczyciela śpiewu P. *Gukiel*. *Otrzymali nagrody*: Z klassy 1szej, Kohn Mojżesz; 2giej, Szafir Józef; 3ciej, Seltzer Fiszel; 4tej, Łaski Juljan; 5tej, Nussbaum Hillel; za odznaczenie się w ięzyku rossyjskim Uczeń klassy 5tej Lindenfeld Juda. *Listy pochwalne*: Z klassy 1szej: Centnerschwer Alexander, Gordon Izaak, Friedmann Aaron, Fürstenberg Izaak, Kośmiński Jakób, Zdrój Chaim; z klassy 2giej, Silbermann Maurycy; z klassy 3ciej: Gutwein Gdalja, Grandsach Mojżesz, Hassfeld Izrael; z klassy 4tej, Landau Hirsz; z klassy 5tej: Dickstein Rafał, Łaski Arnold, Mansfeld Mojżesz, Rappeport Oser. — (Art. nad.) Niedawno czytaliśmy w piśmie dodatkowem w miesiącu Czerwcu przy Gazecie Porannej wychodzącem, *Ogłoszenie Metody* do podzielenia kąta Jeometrycznego na 3 równe części, przez P. *Kuhaiewskiego*; nad którym iak wiadomo z ogłoszeń, że już od 4ch lat pracuie. Teraz zaś czytamy pod dniem 22 z. m. nowy artykuł przez tegoż zamieszczony w *Wiadomościach* Handlowych i Przemysłowych wychodzących przy Gazecie Codziennej: *O korzyściach iakie wypłynęły z Jeometrji na postęp Nauk, na wzrost i wydoskonalenie sztuk, na rozkrzewienie przemysłu, a oraz na rozległość i rozgałęzienie handlu.* A iakkolwiek rzeczony artykuł tyczy się umieiętności i nauk matematycznych, iednakże napisany iest ięzykiem i wysłowiami potocznej mowy; w którym Autor prowadzi od poiedyńczych do coraz rozleglejszych wypadków iakie z Jeometrji w nieobliczonych korzyściach wypłynęły... kończy zaś to uwagą: że ieżeli Matematyka wyższa, która dla swej obszerności, tak małej liczbie umysłom iest przystępną, a przeto tym mniej natrafiać może na usposobienia któreby z utalentowaną zdatnością stosować umieli Jeometrją ku użytkowi i potrzebie; i ieżeli z tak mało uzdolnionych, a iuż tak wielkie z tej nauki wypłynęły korzyści; zatem

iakichby spodziewać się należało, gdyby po rozwiązaniu pozostałych w niej zagadnień, wszystkie potym stosowania rachunkiem prostym dały się osiągnąć. Nie będzie tu od rzeczy zwrócić tę uwagę: że wiek 19sty nauczył nas budować statki i wozy parowe; ... wynalazł sposób zgęszczania powietrza zamieniaiąc go na ciało zsiadłe i odkrył sposób iak za pomocą światła same maluią się obrazy; wszakże to wszystko było niepodobne, tak też i odkrycie P. *Kuhaiewskiego*, uważane iest przez wielu dla tego tylko że nie iest drukiem ogłoszone. *A. O...ski.*
— Bezimienny złożył wczoraj w Reda: Kurjera dla Tow: Dobroczynności zł. 6 gr. 20. Złożono zł. 6 na Ochronę od Izabelli młodszej za złośliwość w odmawianiu służących nowo do służby przyprowadzonych, a iednak rzeczona Izabella mimo swej opieszałości w służbie iak najlepszego zawsze doznawała obejścia się. Zł. 2 od S. Wiktorji kucharki na Instytut moralnie zaniedb: dzieci za upiianie się i nieposłuszeństwo. — *Towarzystwo* upoważnione przez Rząd do zaprowadzenia biegu przyśpieszonego Poczt *osobowo-listowych*, czyli tak zwanych *Karet Kurjerskich* na trakcie *Kalisko-Poznańskim*, podaie do powszechnej wiadomości, iż nim bieg Karet Kurjerskich otworzonym zostanie, (co wkrótce nastąpi), tymczasowie dla wygody powszechnej, przez czas trwaiącego iarmarku w *Łowiczu*, odchodzić będą wygodne Karety na resorach, do przewozu podróżnych służyć maiące. Karety te odchodzić będą zacząwszy od iutra codziennie o godz: 8 z rana tak z Warsz: iako też z Łowicza. Opłata także iak za Karetę Kurjerską *Krakowską*, to iest po półtora zł. od osoby na milę. Zapisywanie Osób życzących podróżować tąż Karetą, odbywać się będzie w Warsz: w Głównej Expedycji Karety kurjerskiej przy ulicy Trębackiej Nr 638, w Łowiczu zaś w Urzędzie Pocztowym. — Wyszedł z druku *Wykaz Numerów Obligów Skarbowych* Serji 2giej z pożyczki 35,000,000 zł. Postanowieniem N. PANA z dnia 2/14 Ma a 1838 r. zatwierdzonej, w d. 29 Sierp: (10 Wreś:) r. b. losem wyciągniętych; iakoteż *Wykaz Numerów Obligów Skarbowych* Serji Iszej z pożyczki 25,000,000 zł. Postanowieniami N. PANA z dnia 26 Marca (7 Kwie:) i 28 Lipca (9 Sierp:) r. 1834 zatwierdzonej, w dniu 29 Sierp: (10 Wreś:) r. b. losem wyciągniętych. Potrzebuiący mogą przejrzeć w Drukarni Kurjera. — W dniu 15 b. m. wyszedł z druku 6ty Zeszyt pisma powieściowego *Kalejdoskop Warszawski*, z którym tom Iszy ukończony został. Iszy Zeszyt tomu 2go wyjdzie Igo Paźdz: r. b., przy którym Prenumeratorowie odbiorą nuty do Igo tomu należące. Cały tom Iszy można nabyć po cenie prenumeracyjnej w Red: Gazety Warsz: przy ulicy Sto-Jerskiej Nro 1769, gdzie iest zarazem Kantor główny Kalejdoskopu; prócz tego na tom następny prenumerować można i w innych znaczniejszych Kantorach Pism perjodycz:; na prowincji zaś na wszystkich Urzędach i Stacjach poczto:; prenumerata iak dotąd w Warsz: miesięcznie zł. 1 gr. 15, kwartalnie zł. 4; na prowincji zaś tylko kwartal: zł. 5 gr. 15. W Warszawie exemplarze do mieszkań bezpłatnie za złożeniem adressu w Kantorze głównym, odnoszone być mogą. — Wczoraj w Wielkim teatrze po *Marsie* i *Florze* przywołani, JPani *Koss*, oraz JPanny *Trawna* i *Wendt* 2-kroć, JPanna *Straus* i JP. *Moris*.

Z Gazety Rolniczej w S. Petersburgu wychodzącej. Sposób oszczędzenia słodu. Piwowarzy szkoccy przy robieniu piwa używaią dla oszczędzenia słodu następuiącego sposobu: Przyspasabiaiąc iak zwyczajnie brzeczkę (czyli piwo ieszcze niezachmielone) dodaią do takowego na każdy oxeft, czyli beczkę 18ście wiader zawieraiącą, kleiu rybiego po 1½ łóta. Taką brzeczkę zamiast zwyczajnego ochładzania i wlania w nią drożdży, dla zrobienia fermentacji, wlewaią zaraz gorącą do beczek, w których przez kilka dni powoli stygnąc, sama przez się bez drożdży fermentuie. Przytem oszczędza się czwarta część słodu, a piwo bywa daleko przyiemniejsze w smaku, szczególniej zaś że nie tak prędko podlega skwaśnieniu i zepsuciu, iak piwo przysposabiane z drożdżami i poprzedniem ochładzaniu.

Anglja. — Handel z *Indjami wschodniemi* i

Ameryką połud: wzmaga się coraz bardziej. Towarzystwo wschodnio-indyjskie z znacznym kosztem sprowadza plantatorów na wschód; staraią się otrzymywać z Indji cukier i kawę, co dawniej tylko z Ameryki sprowadzano; skutek ma być bardzo pomyślny; podobnież staraią się rozkrzewić w Indjach bawełnę. Wiele nowych statków parowych na przyszły rok pomnoży żeglugę do tych osad. W roku 1838 handel Anglików z obcemi państwami wynosił 1,460,000,000 zł., a z osadami 540,000,000 zł.!

Francja. — Fałszywą była wiadomość, iakoby Rząd zawarł kontrakt o dostawę 20,000 koni z Niemiec; taki kontrakt wcale nie istnieie. — *Kabrera* będzie przewieziony z *Lil* do *Montpelje*, albowiem klimat w pierwszem mieście iest bardzo szkodliwy iego zdrowiu. — Puszkarz w *Tuluzie* wynalazłszy nowy sposób nabiiania broni, a nie mogąc uzyskać patentu na swój wynalazek, zbiegł z 14tu czeladnikami do *Abdel-Kadera*. Emir wynagradza sowicie robotników europejskich. — Wydawca dziennika *Kapitol* ogłosił pisemko wykazuiące wszystkie dobrodziejstwa udzielone przez *Napoleona* Parom maiącym teraz sądzić Xcia Ludwika *Bonapartego*.

Włochy. — Poseł francu: przy dworze neapolitańskim P. *Montebello*, oznaczył wynagrodzenie należne towarzystwu Pana *Taix* (Te) za zniesienie monopolu siarki. Rząd neapolitań: wypłaci 560,000 dukatów w przeciągu 8miu lat, co pół roku 35,000 dukatów; prócz tego w przeciągu 2ch lat wypłaci 100,000 dukatów, iako wynagrodzenie nadzwyczajne. — Odwołuią pogłoskę, iakoby XżęSabaudzki zamyślał zaślubić iednę z Arcy-Xiężniczek *Austrjac:*. — W piśmie francuz: czytamy: Anglja ofiarowała Rządowi neapolitań: rozstawić swoię marynarkę przy tamecznych brzegach dla zasłonienia ich na przypadek wojny; iednocześnie armja austrjacka ma zasłaniać Włochy z strony lądu.

Rozmaitości. — Sławna Tancerka Fanni *Elsler* może zostanie na zimę w *Ameryce*; w takim razie będzie zmuszoną zapłacić teatrowi opery w *Paryżu* 25,000 fr., za zerwanie kontraktu; lecz obliczono, że ta Artystka zabierze z Ameryki 80,000 piastrów. — Artysta malarz *Gerard* (Zerar) ukończył 4 duże obrazy maiące ozdabiać wstęp do Panteonu w *Paryżu*. Pierwszy przedstawia *śmierć*, ale nie w postaci odrażaiącego kościotrupu; iest to Kobieta choć z oziębłym wyrazem twarzy, iednak nadobna, iedną ręką zwaliła właśnie silnego mężczyznę, gdy tymczasem obok zostali niedotknięci: słaba niewiasta, starzec i dziecię, *śmierć* wskazuie iedną ręką na ciało padłego, drugą wskazuie na wznioślejszą część człowieka, na duszę ulatuiącą do nieba. Drugi obraz przedstawia Francję także w postaci kobiety, zalanej łzami nad utratą ukochanego syna, a maiącej usta otwarte do mowy; u iej stop widać zgromadzony Naród, Bohaterów, Obywateli, Uczonych i Artystów opłakuiących zgon swoiego spółbrata. Trzeci obraz przedstawia *sprawiedliwość* postępuiącą powolnie ale drogą nieomylną, żyiących omiia a zmierza do grobu zgasłych, ale za to też od drugich oddala zawistnych, złych i t. p. Czwarty obraz, Kobieta najpiękniejsza przedstawia Boginię *Sławy*, która przyjmuie i uwieńcza Bohatera maiącego rysy *Napoleona*; z iednej strony wzbiia się orzeł cesarski, a z drugiej pocieszycielka wszelkiej niedoli: *Religja*; Woiownik okryty bliznami w starożytnej zbroi *Gallów* spogląda z wyrazem boleści na gruppę wyżej opisaną.

we wszystkich gatunkach, a mianowicie glansowane, Duńskie, do prania (zamszowe) kolorowe i białe do mundurów: cywilnych, wojskowych i ucznìom szkół rządowych do takowego ubrania podług przepisów do noszenia przykazanych; głównie zaś zawsze droższych świeżych we wszystkich gatunkach i wielkościach iak zwykle po stałych cenach fabrycznych łaskawej publiczności poleca się, o takowe zgłaszać do nabycia.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Neselrode Jenerał Lejt: z Kielc; Arseniew Jenerał; Załuski Joa: Hra: z Otwocka; Orsetty Tom: Dzie: z Oporowa; Jezierski Win: Dzie: z Jurkowy; Zochowski Fel: Dzie: z Buska; Lisoski Rom: Dzie: z Baranowa; Małachowska Klementy: Hrabina z Gub: Wołyńskiej; Kiwerski Andrz: Dzie: z Gończyc.

DONIESIENIA.

Ktoby miał WOZY parokonne z KOŃMI, stosowne do wożenia cegły, ziemi, i innych dostarczać materjałów; niech się zgłosi wcześnie pod Nr 1774 przy ulicy Sto Jerskiej.

Onegdaj wieczorem o wpół do 9tej, skradzioną została z kieszeni TABAKIERKA srebrna próby 14, ważąca łótów 9, z napisem głęboko wyrytym *J. Todesco*; ktoby o takowej powziął wiadomość, raczy dać znać podpisanemu pod Nr 2406 przy ulicy Nowolipki, a otrzyma przyzwoitą nagrodę; również uprasza się PP. Złotników iżby przedaiącego stopione srebro próby 14 w ilości łótów 8 do 9, przytrzymać i do miejscowej Władzy Policyj: celem udowodnienia własności odstawić raczyli. *J. Todesco.*

KOCZOBRYK na rysorach leżących, mało używany, iest do sprzedania w Pałacu dawniej Olbromskich Nr 460, przy ulicy Senatorskiej sytuowanym: wiadomość u Rządcy Pałacu.

Dla odesłania 2ch Chłopców do PETERSBURGA, potrzebna iest pewna okazja o którejby wcześniej nieco wiedzieć można: skoro więc kto z wyieżdżaiących do tego miasta życzyłby sobie takowych Chłopców zabrać, raczy uwiadomić Pana Beeli Właściciela Cukierni, w domu Loteryjnym pod Nr 1319 i 21 na Nowym-świecie.

Kto z Panów Właścicieli Dóbr ziemskich ma w roku bieżącym CHMIEL, a życzy go sprzedać; raczy zgłosić się do Kupca Win w domu Nro 794 lit: A, gdzie bliższą informację powziąść może.

POKOJ Kawalerski z Przedpokoiem, z Meblami, lub bez nich, przy ulicy Kanonja Nro 75. Wiadomość na miejscu, na 2giem piątrze — PANTALJON Wiedeński o 6ciu oktawach z 6cią pedałami, tamże.

Heinryk Silberfast iako PISARZ przez lat kilka u mnie przy handlu Drzewa będący, w dniu 14 b. m. od dalszych obowiązków uwolniony został; ostrzegam więc każdego ktokolwiek zemną w stosunkach handlowych zostaie, aby wyżej wspomnionemu żadnych wypłat na rzecz moią nieuskutecznił, niestosuiący się do niniejszego ogłoszenia; sam sobie winę przypisze. *Frantz Lotrynger*, przy ulicy Czerniakowskiej Nr 3003.

W dniu 17 b. m. zgubione zostały 2 WYROKI Tryb: Cyw: Gub: Maz:, oraz PROTOKUŁY exekucyjne p. Zawadzkiego Komornika; znalazca raczy oddać do tegoż Komornika przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit: B., lub przy ulicy Nalewki pod Nr 2244 w handlu Herbaty Daniela Silberzwejga, a otrzyma prócz wdzięczności przyzwoitą nagrodę.

Osoba młoda i zdrowa, życzy sobie przyiąć obowiązek MAMKI; mieszka w domu N. 1910 przy ulicy Przyrynek. Informacja tamże u Kraiewskiej.

Sprzedaż 2ch WIATRAKÓW po między rogatkami Marymontskiemi i Powązkowskiemi w Warszawie położonych, iednego Nrem 3cim, drugiego Nrem 11tym oznaczonych, każdego oddzielnie odbędzie się na publicznej Audjencji Trybunału Cywil: w Warszawie Nr 549 posiedzenia swe odbywaiącego przez licytacją w dniu 7/19 b. m. i r. czyli w przyszłą Sobotę. Licytacja Nru 3go zacznie się od summy złp. 4,200, a zaś Nru 11go od summy złp. 3,100 w monecie srebrnej. Warunki licytacyjne mogą być przejrzanemi tak u Niedziałkowskiego Adwokata w Warszawie przy ulicy Sto Jerskiej Nr 1778 Lit: A. zamieszkałego, iako też u Pisarza wyżej rzeczonego Trybunału.

Ponieważ wysokość opłaty w Rogatkach Warsz: od Wołów i Owiec uiszczanej, staie się przyczyną, że zwierzęta te, nie na Most Warszawski, lecz z niewygodą indziej są przeprowadzane; przeto Administracja Poboru Opłaty Rogatkowej, czyli Kopytkowego, zawiadamia Osoby interesowane, iż od Wołów i Owiec przez Warszawę na Jarmark *Łowicki*, lub ztegoż przepędzanych, tylko połowa postanowionej opłaty pobieraną będzie.

KSIĄŻKĘ Legitymacyjną oraz ŚWIADECTWO Piotra Karasia, można odebrać w Drukarni Kurjera.

Są do zbycia WYŻEŁKI przy ulicy Chmielnej pod Nr 1526, na 1m piątrze od frontu, po lewej stronie.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 13.

TEATR WIELKI. Jutro 21 raz *Rita*. JP. *Davison* iako Gość przedstawi rolę *Nieznaiomego*.

W nowo założonej Kawiarni przy rogu ulic Kapitulnej i Podwal w domu W. Rüchter, dawniej Włodarskiego pod Nrem 498, dziś od godz: 6tej wieczorem Familja *Szwarc*, śpiewać i grać będzie na Arfach.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej Śniadanie: Sandacz, Szczupak, Karp, Lin, Okoń, Karaś, Węgorz, Makaron, Polędwica, Pieczeń huzarsk:, Potrawa z pulard, Kotlety, Kurczęta i Raki.